

E. P. Kareakina: „O pagină glorioasă în istoria teatrului sovietic”

Pe Elena Petrovna Kareakina, artistă a poporului din R.S.F.S.R., membră în delegația oamenilor de cultură sovietici care ne-au vizitat țara cu prilejul Decadei Culturii R.S.F.S.R., am reușit s-o întâlnim în ultimele zile ale șederii sale la București. Fusesem prevenit că programul bogat al delegației o obosea întrucâtva pe artista sovietică și, ca atare, rugat să nu prelungesc peste măsură întvederea solicitată.

Am ținut să precizez acest detaliu pentru a sublinia plăcuta surpriză pe care mi-a rezervat-o Elena Petrovna Kareakina, cînd, după introducerea de rigoare, mi-a spus :

— Cînd e vorba de teatru, dispăre orice oboseală. Mă bucură sincer perspectiva de a putea sta cu cineva de vorbă mai pe îndelete despre teatrul românesc. Am încercat în aceste cîteva zile ale șederii mele în țara dv. să cunosc măcar aspectele semnificative ale mișcării teatrale românești. Din păcate, întîlnirile mele cu teatrul românesc s-au limitat la un spectacol cu piesa *Matei Millo*, în interpretarea colectivului Teatrului Național, o întîlnire cu actrii și regizorii bucureșteni la sediul Sindicatului Artiștilor și o întvedere mai restrînsă cu cîțiva dintre oamenii de teatru romîni, organizată prin amabilitatea regizoarei și artistei Marietta Sadova. Timpul limitat nu mi-a permis mai mult. De altfel, cred că nici nu e nevoie să vezi prea multe spectacole pentru a putea aprecia înalta valoare artistică a școlii interpretative romîne, diapazonul artistic bogat al slujitorilor scenei romînești, nețîrmurita lor dragoste și, aș spune, impresionantul lor devotament față de profesiunea aleasă. Toate aceste calități cheazăuiesc viitoarele succese ale teatrului românesc, pe care, de altfel, i le doresc din tot sufletul.

Pentru un om de teatru și mai ales un actor cu experiență scenică, prima impresie pe care i-o prilejuiește luarea de contact cu o mișcare teatrală străină este și cea ade-vărată. M-ar interesa să-mi completez totuși cunoștințele cu cîteva date în legătură cu repertoriul...

Aici trebuie să intrerup relatarea discuției mele cu Elena Petrovna Kareakina. Mi-ar fi imposibil să rezum numeroasele și diversele întrebări ce mi le-a adresat interlocutoarea mea. Întrebările ei abordau cele mai diferite domenii de activitate, de la politica de repertoriu la utilajul tehnic al teatrelor, fiecare răspuns al meu prilejuind comentarii, aprecieri și iarăși întrebări.

— Acum e rîndul meu, îmi spuse, la un moment dat, E. P. Kareakina. Sînt gata să răspund la orice fel de întrebări.

— Nu sînt decît două: stagiunea teatrală 1956/57 la Leningrad și peregătirile în vederea celei de a 40-a aniversări a Marii Revoluții din Octombrie.

— De fapt, cele două întrebări nu constituie decît una. Căci, stagiunea trecută s-a desfășurat sub semnul peregătirilor în vederea jubiliarei sărbătoriri a Marelui Octombrie. În ce fel? În primul rînd, prin alegerea unui repertoriu în care dramaturgia originală să fie bogat reprezentată. În al doilea rînd, prin căutarea unor modalități regizorale și scenografice înnoite, expresie a strădaniilor oamenilor noștri de teatru pentru a răspunde chemării celui de al XX-lea Congres al P.C.U.S. în ce privește continua înflorire a artei teatrale sovietice. În cursul trecutei stagiuni au fost reprezentate: piesa lui N. Pogodin *Sonetul lui Petrarca*, piesa *Cînd inima se înflăcărează*, inspirată din viața comsomoliștilor, piesa *Cînd înflorește liliacul* de Vinikov și multe altele. Cele mai interesante spectacole sub raportul concepției regizorale au fost *Jucătorul de cărți* după Dostoievski, în regia lui L. Vivien, *Uulpea și strugurii* de Figueiredo și *Cînd înflorește liliacul*, ambele puse în scenă de G. Tovstonogov.

În special, ultimul dintre spectacolele amintite marchează un categoric succes al lui Tovstonogov. Regizorul a introdus în spectacol doi comentatori care mijlocesc legătura dintre scenă și sala de spectacol. Este îmbucurător să constați la capătul unei stagiuni cît de mult s-a schimbat în bine peisajul teatral al unui oraș. Uniformitatea, ce caracteriza, cîteodată, înainte activitatea teatrelor din Leningrad, a cedat locul unei „diversități“ pe planul stilurilor, a repertoriului, a decorurilor și așa mai departe. Ramuri trainice ale aceluiași copac care este arta teatrală realist-socialistă, teatrele noastre și-au afirmat fiecare o personalitate proprie, un potențial și preferințe caracteristice, într-un cuvînt, au dobîndit un profil. Oricare au fost succesele înregistrate pe acest drum al dezvoltării noastre, sîntem totuși la început. De aceea, mi se pare semnificativ că această profilare se resimte și pe planul căutărilor artistice. Păreră mea este că tocmai aceste căutări, chiar dacă unele dintre ele se vor dovedi sterile, sînt în măsură să asigure înflorirea artei noastre teatrale la nivelul cerințelor formulate de partid.

Cît privește stagiunea 1957/58, teatrele sovietice — și în aceeași măsură și Teatrul de Dramă „A. S. Pușkin“ în care lucrez — o vor deschide cu spectacolele festive, peregătite în cinstea Marelui Octombrie. În general, fiecare teatru s-a străduit să reprezinte cu acest prilej, o piesă în premieră. Dramaturgii ne-au promis în acest sens tot sprijinul. Probabil că nu toate teatrele își vor realiza dezideratul — dar asta în nici un caz din vina lor. Patrimoniul literaturii dramatice sovietice ascunde comori, de mult uitate, care se cer readuse la lumină. Am să mă refer la creația lui Leonid Leonov, pentru a exemplifica resursele inepuizabile ale dramaturgiei noastre. Talentatul dramaturg a scris în jurul anilor 1930—1934 cîteva piese pe care tînăra generație de spectatori nu a avut prilejul să le vadă de mulți ani pe scena vreunui teatru. Pentru cea de a 40-a aniversare a Revoluției, Teatrul „A. S. Pușkin“ și-a propus să pună în scenă una dintre aceste piese. Titlul ei nu-l cunosc, deoarece pînă la plecarea mea la București, consiliul artistic nu se fixase încă definitiv asupra piesei alese. Totodată, sperăm să înscriem pe afișul nostru festiv și o piesă semnată de K. Simonov.

Teatrul nostru a mai semnat contracte și cu Al. Korneiciuk și A. Arbuzov. Perspectivele sînt foarte bogate și există toate premisele pentru ca planurile noastre să devină realitate. Vreau să subliniez un singur lucru: am ferma convingere că toate spectacolele reprezentate cu prilejul sărbătoririi se vor distinge prin înalta lor valoare artistică.

Actorii, regizorii, pictorii scenografi, personalul tehnic al teatrelor, pe scurt, toți slujitorii teatrului sovietic vor transforma marea sărbătoare a revoluției într-o uriașă demonstrație a forțelor mișcării teatrale sovietice. Anul celei de a 40-a aniversări a lui Octombrie va înscrie o pagină glorioasă în istoria teatrului sovietic.